

Aan de Minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport
Mevrouw drs. E.I. Schippers
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Datum
24 maart 2015

Onderwerp
Transsectoraal
ondernemen

Uw kenmerk

Ons kenmerk
JtH/RvZ/RB/2015/029

Bijlage(n)

Geachte mevrouw Schippers,

In deze brief berichten wij u naar aanleiding van signalen die wij vanuit het bedrijfsleven hebben ontvangen met betrekking tot transsectoraal ondernemen en de Drank- en Horecawet. De signalen geven aan dat onderdelen van deze wet de mogelijkheden beperken om activiteiten in bijvoorbeeld de detailhandel te combineren met kleinschalige horeca-activiteiten. Wij hebben onderzocht of deze signalen valide zijn en of de betreffende wettelijke bepalingen niet onnodig belemmerend zijn. In deze brief geven wij onze bevindingen en doen wij enkele suggesties met betrekking tot de evaluatie van de Drank- en Horecawet in 2016.

Een lange geschiedenis

De Drank- en Horecawet beoogt de nadelige gevolgen van alcoholgebruik tegen te gaan. De maatschappelijke kosten van alcoholgebruik, zoals geschetst in de Memorie van Toelichting bij de huidige wet, kunnen worden gekenschetst als niet onaanzienlijk. Inmiddels hebben dan ook nagenoeg alle landen wetgeving die alcoholgebruik aan banden legt.

De alcoholwetgeving in Nederland kent een lange geschiedenis. De wetgeving vindt zijn oorsprong in 1881 toen de wet tot beteugeling van het misbruik van sterke drank werd ingevoerd. Centraal in deze wet stond het beperken van het aantal verkooppunten van alcohol. In 1904 en 1931 werden de wettelijke bepalingen daartoe uitgebreid en aangescherpt, waarbij ook de maatschappelijke gevolgen van drankmisbruik centraal kwamen te staan. Verkooppunten moeten sindsdien aan bepaalde inrichtingseisen voldoen.

Ook de huidige Drank- en Horecawet stelt beperkingen aan het aantal verkooppunten en formuleert inrichtingseisen waaraan verkooppunten moeten voldoen. De toelichting bij deze wet onderkent echter ook het genoeg dat mensen ontlenen aan – beperkt – gebruik van alcohol. Daarom hanteert de wet als uitgangspunt de uitspraak van Paracelsus (1493–1541): “Het is de dosis die de stof giftig maakt.” Met deze uitspraak in gedachten rijst de vraag of de wettelijke bepalingen met betrekking tot de inrichtingseisen sommige nieuwe vormen van “transsectoraal” ondernemen niet onnodig belemmeren. Het gaat daarbij met name om situaties waarin ondernemers op beperkte schaal detailhandel en zgn. “natte horeca” willen combineren.

Contact

Wijnhaven 26
2511 GA Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

T (070) 310 86 66
F (070) 310 86 79

www.actal.nl
info@actal.nl

Belemmeringen voor het combineren van horeca en detailhandel

Natte horeca en detailhandel mogen door een verbod in de Drank- en Horecawet (artikel 14, lid 2) niet binnen dezelfde ruimte plaatsvinden. De wetgever beoogt met dit verbod consumenten te beschermen tegen de verleiding om in kennelijke staat van dronkenschap (onverstandige) aankopen te doen. Voor ondernemers betekent dit dat zij verplicht aanvullende maatregelen moeten treffen, zoals het plaatsen van een scheidingswand of het inrichten van aparte winkelruimte. Zo moet een biologische kaasboerderij de winkelruimte afscheiden van het zelfbedieningsrestaurant waar men ook wijn verkoopt. En een boekhandel die zijn klanten een glas wijn wil schenken, dient daarvoor ook een afzonderlijke ruimte in te richten.

Verder moeten ondernemers die alcohol (willen) schenken, voldoen aan inrichtingseisen conform het Besluit eisen inrichtingen Drank- en Horecawet. Zo moeten zij bijvoorbeeld twee volledig van elkaar gescheiden en afsluitbare toiletgelegenheden met handenwasgelegenheid in de onmiddellijke nabijheid hebben. Tevens is er een verplicht minimum vloeroppervlak voor horecagelegenheden. Het Besluit stelt bovendien strengere eisen aan de capaciteit van de mechanische ventilatie in bestaande bouw dan de eisen die reeds in het Bouwbesluit 2012 zijn opgenomen. De vraag die bij deze eisen kan worden gesteld, is of burgers inmiddels zelf niet mondig genoeg zijn om de inrichting van de horecagelegenheid mee te laten wegen in hun keuze welke gelegenheid te bezoeken.

Bovenstaande bepalingen in de Drank- en Horecawet en het Besluit eisen inrichtingen Drank- en Horecawet belemmeren het combineren van detailhandelsactiviteiten met het in beperkte mate schenken van alcohol. Aldus belemmeren zij ook nieuwe business modellen, zoals die wel mogelijk zijn in bijvoorbeeld België.¹

Evaluatie Drank- en horecawet in 2016

De Drank- en Horecawet wordt in 2016 geëvalueerd. Wij adviseren om in deze evaluatie nut en noodzaak van het verbod in artikel 14 lid 2 op basis van ervaringen uit de praktijk te evalueren. Daarbij zou met name de vraag centraal moeten staan of en in hoeverre de verbodsbepalingen in artikel 14, lid 2, meerwaarde hebben ten opzichte van andere wettelijke bepalingen, zoals het verbod om alcoholische drank te verkopen aan mensen in kennelijke staat (artikel 252 van het wetboek van Strafrecht) en aan mensen jonger dan 18 jaar (artikel 20.1 Drank- en Horecawet). Verder adviseren wij u om in de evaluatie inzichtelijk te maken of de eisen in het Besluit eisen inrichtingen Drank- en Horecawet meerwaarde hebben ten opzichte van de eisen die reeds in de Bouwregelgeving is opgenomen, en of zij proportioneel zijn ten opzichte van de maatschappelijke risico's met betrekking tot hygiëne en sociale veiligheid.

Hoogachtend,

J. ten Hoopen
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris

¹ Zie bijvoorbeeld <http://www.10-europe.nl/blog/gemiste-kans>